

SLOVENSKO

UNESCO

VÝNIMOČNÉ A ŽIVELNÉ DEDIČTVO

DOVOLENKA NA
SLOVENSKU
DOBRY NĀPAD

www.slovakia.travel

📍 Biosférická rezervácia UNESCO - TATRY,
Téryho chata (2015 m n. m.), Tatranský národný park
👤 horský nosič Martin Maličký | OOCR Región Vysoké Tatry

POCÍŤTE DOKONALÉ PREPOJENIE

Sú unikátom starého kontinentu, s povestnou silou a pokorou kráčajú v scenériách dvojtisícoviek.

Horskí nosiči zapísaní v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska vynášajú stokilové náklady v horách už 900 rokov a sú poslednými v Európe. Väčšina z odľahlých trinástich chát vo Vysokých Tatrách bola postavená len ich pričinením. Na svojich pleciach vyniesli všetok stavebný materiál a dodnes do vrchov nosia všetko potrebné. Naše Tatry patria do svetovej siete biosférických rezervácií UNESCO.

Biosférické rezervácie sú oblasti bohaté na rozmanitosť živočíchov a rastlín, v ktorých človek nažíva v harmónii s prírodou. Na Slovensku sú až štyri takéto rezervácie uznané v rámci Programu UNESCO Človek a biosféra.

Objavte s nami Tatry, Východné Karpaty, Národný park Slovenský kras aj Chránenú krajinnú oblasť Poľanu.

A VYKROČTE PO STOPÁCH BOHATÉHO DEDIČSTVA

SVETOVÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO UNESCO

- 📍 Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia
- 📍 Levoča, Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia
- 📍 Rezervácia ľudovej architektúry Vlkolíneč
- 📍 Historické jadro mesta Bardejov
- 📍 Hranice Rímskej ríše - Dunajský Limes (západný segment)
rímske vojenské tábory (kastely) Gerulata v Rusovciach a v Iži
- 📍 Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka:
  - Hervartov, rímskokatolícky Kostol svätého Františka z Assisi
  - Tvrdošín, rímskokatolícky Kostol Všetkých svätých
  - Kežmarok, evanjelický artikulárny Kostol Najsvätejšej Trojice
  - Leštiny, evanjelický drevený artikulárny kostol
  - Hronsek, evanjelický drevený artikulárny kostol
  - Bodružal, gréckokatolícky Chrám svätého Mikuláša
  - Ladomirová, gréckokatolícky Chrám svätého Michala archanjela
  - Ruská Bystrá, gréckokatolícky Chrám svätého Mikuláša biskupa

Oficiálna stránka
Slovenskej komisie
pre UNESCO
www.unesco.sk

unesco

Lokalita
svetového dedičstva

SVETOVÉ PRÍRODNÉ DEDIČSTVO UNESCO

- 📍 Jaskyne Slovenského krasu a Aggteleckého krasu:
  - Domic
  - Gombasecká jaskyňa
  - Jasovská jaskyňa
  - Ochtinská aragonitová jaskyňa
  - Dobšinská ľadová jaskyňa
  - Krásnohorská jaskyňa
- 📍 Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy:
  - Havešová
  - Vihorlat
  - Rožok
  - Udava
  - Stučica - Bukovské vrchy

ŽIVÉ DEDIČSTVO UNESCO

- 📍 Fujara - hudobný nástroj a jeho hudba
- 📍 Terchovská muzika
- 📍 Gajdošská kultúra
- 📍 Bábkarstvo na Slovensku a v Česku
- 📍 Horehronský viachlasný spev
- 📍 Modrotlač
- 📍 Drotárstvo
- 📍 Sokoliarstvo
- 📍 Tradície spojené s chovom koní plemena Lipican

...na svete existujú výnimočné miesta vytvorené prírodou i človekom, ktoré by mali byť považované za dedičstvo celého ľudstva...

Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO (Organizácia Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru)

DIVOČINA A 2000 HVIEZD NAD VAMI

6 - 15

NASTAVTE SI NAVIGÁCIU DO STREDOVEKU

16 - 25

VYBERTE SI TRIP ORIGINÁLNYM SPIŠOM

26 - 33

ZOSTÚPTE DO PODZEMIA FASCINUJÚCEHO KRASU

34 - 41

FENOMENÁLNY FOLKLÓR MIESTNYCH SI VÁS ZÍSKA

42 - 47

STRIEBORNÉ MESTO V STRATOVULKÁNE

48 - 53

SKÚSTE INDIGOVÉ REMESLO V MYSTIKE ORAVY

54 - 61

DYNAMICKÁ METROPOLA NA HRANICI RÍMSKEJ RÍŠE

62 - 65

DIVOČINA

A 2000 HVIEZD NAD VAMI

Via Lactea, The Milky Way, po slovensky Mliečna cesta. V Národnom parku Poloniny budete mať celú epickú galaxiu takmer na dosah. V starobylých bukových pralesoch môžete vidieť majestátne zubry a objavíte aj drevené kostolíky.

Staré bukové lesy a bukové pralesy
Karpát a iných regiónov Európy
2007 – 2021

Biosférická rezervácia UNESCO
– Východné Karpaty – Národný park Poloniny

📍 Rybník Grófske chyžky nad Novou Sedlicou,
najvýchodnejšou obcou Slovenska
📷 fotograf a cestovateľ Filip Kulisev, MQEP, FBIPP
@amazingplanet.filipkulisev | © Amazing Planet

TRÚFNETE SI NA DIGITÁLNY DETOX?

Vkročte do skutočného pralesa v najvýchodnejšom kúte Slovenska. Národný park Poloniny je rajom astronómov a tiež vychyteným teritóriom dobrodruhov. A nie je tu signál.

MEDZI NAJVYŠŠÍMI BUKMI SVETA

Žijú tu posledné pokolenia európskych bizónov – zubry. Možno budete mať šťastie aj na pokojné stádo huculských koní alebo môžete stopovať ticho prehánajúce sa vlky. V tajomnej Havešovej na vrchol 240-ročných stromov nedovídate. Takmer 60-metrové buky tohto pralesa sú totiž najvyššie na svete. V Stužici sa po svojich či na bicykli dostanete až k hraničnému bodu Slovenska, Poľska a Ukrajiny. Užite si jazdu nedotknutým lesom aj cyklotrasu lemovanú drevenými kostolíkmi. Ten v Ruskej Bystrej je zapísaný na Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Národný park Poloniny
nppoloniny.sopsr.sk

Človeku sa mení vnímanie, keď príde prespať do pralesa. A lepšie je prísť na dve noci, tú prvú sa ľudia ešte len spamätávajú.

Zuzana Burdová, lektorka a koordinátorka neziskovej organizácie Aegis, ktorá podporuje prírodný turizmus pod značkou Poloniny – neskutočne skutočné

Místní farmáři a remeselníci vám připraví zážitky plné kultúry slovenských Rusínov. Skúste sádzanie chleba do tradičnej pece u Jaroslava Lechana alebo si roztočte hrnčiarsky kruh. V polovici augusta vás v slovenských pralesoch čakajú nové zážitky aj na podujatí Objavte Poloniny.

📍 Poloniny - neskutočne skutočné, regionpoloniny.sk

VYRAZTE NA LOV HVIEZD

Ocitnete sa v jednom z najtmavších miest na svete bez svetelného smogu. Len voľným okom, bez ďalekohľadu budete v nemom úžase stáť pod dvomi tisíckami hviezd a spozorujete jemne žiariaci pás Mliečnej cesty. Znalcov nájdete v Astronomickom observatóriu na Kolonickom sedle blízko pralesa Vihorlat, ktorý ukrýva jazero Morské oko. Nastavte si astroaplikácie v režime offline, vezmite fotoaparát a zostaňte na noc v slovenských pralesoch UNESCO.

Objavte Poloniny
objavtepoloniny.sk

ZAOSTRITE NA DETAILS TAJOMNÝCH CHRÁMOV

Severovýchod Slovenska sa pýši najväčšou koncentráciou drevených sakrálnych stavieb. V celej krajine je ich roztrúsených až 59 a osem z nich sa dostalo aj na prestížny Zoznam svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

ZASVÄTENÉ MAJSTROVSTVO

Ich výnimočná architektúra, barokové ikonostasy, vzácne oltáre a fresky sú až mystické. Boli postavené celé z dreva a bez jediného klinca.

Najvýchodnejšia z osmičky UNESCO drevených sakrálnych stavieb stojí v Ruskej Bystrej, v prostredí nádherných podvihorlatských lesov. Interiéru dominuje barokový ikonostas rovnako ako každému chrámu východného obradu.

Cestou na sever v oblúku Východných Karpát si to namierte k ďalším dvom kostolíkom, ktoré odolali aj veľkým tankovým bitkám v II. svetovej vojne. Najstarší gréckokatolícky drevený chrám z roku 1658 objavíte v dedinke Bodružal a o necelých 10 kilometrov vás už na prvý pohľad upútajú zdobené cibulové veže kostola v Ladomirovej. Ide o architektonicky najhodnotnejší a najreprezentatívnejší gréckokatolícky chrám na Slovensku.

Nedaleko mesta Bardejov môžete obdivovať pravdepodobne najstarší drevený kostol na Slovensku ešte z 15. storočia, určite je však najstarším postaveným z dreva a zachovaným v gotickom slohu. Nachádza sa na svahu obce Hervartov. Exteriér chrámu zostal aj po viac ako polovici tisícročia takmer nedotknutý.

📍 Chrám sv. Mikuláša biskupa v Ruskej Bystrej, rok 1730
📷 Košice Regiún Turizmus

Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka 2008

Biosférická rezervácia UNESCO
- Východné Karpaty - Národný park
Poloniny

📍 Chrám sv. Mikuláša v Bodružale, rok 1658
📷 jano stovka mqep @janostovka

📍 Chrám sv. Mikuláša v Bodružale, rok 1658
📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

📍 Chrám sv. Michala archajela
v Ladomirovej, rok 1742
📷 © SLOVAKIA TRAVEL

📍 Kostol sv. Františka z Assisi v Hervartove, koniec 15. storočia
📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

NASTAVTE SI NAVIGÁCIU DO STREDOVEKU

Čaká vás ukážkovo zachovaná architektúra z éry renesancie a gotiky aj maurské fresky unikátnej synagógy. Víťajte v Bardejove! V meste, ktoré v erbe stráži anjel a na námestí gotický kat.

Historické jadro mesta Bardejov

2000

Biosférická rezervácia UNESCO
- Východné Karpaty

📍 Radničné námestie, Bardejov
📷 © SLOVAKIA TRAVEL

NIELEN PRE VYZNÁVAČOV GOTIKY

Starobylej Mestskej radnici uprostred námestia položili základný kameň v roku 1505 a je prvou svetskou renesančnou stavbou v krajine.

Dvojpodlažné meštianske domy historického jadra Bardejova sú pôvodné a dobre opatrované stavby od čias renesancie a gotiky. Je ich 46 a svojim presným zoradením, ladiacimi fasádami a štítlmi červených striech dávajú vyniknúť ďalším vzácnym objektom Radničného námestia. Až 780-ročný Bardejov mal nielen v minulosti trhový punc a kvôli obchodom mu venovali pozornosť všetci uhorskí panovníci. Je centrom Horného Šariša a pretínajú ho hlavné cesty z Tatier, Poľska a Maďarska. Spolu s Levočou a Banskou Štiavnicou je zapísaný v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

▲ 📍 Radnica a Bazilika minor sv. Egídia
📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

TAJOMSTVÁ ŽIDOVSKÝCH RITUÁLOV ZA HRADBAMI

Spolu s historickým jadrom mesta je v Zozname svetového dedičstva UNESCO zapísané aj Židovské suburbium – komplex historických rituálnych stavieb. Pozostáva zo Starej synagógy, z domu zhromaždenia (bet hamidraš), rituálneho kúpeľa (mikve), expanznej veže a kotelne. Najstaršou stavbou areálu je unikátna 9-klenbová synagóga z roku 1836. Upriamte zrak dohora k jej fascinujúcej orientálnej výzdobe.

▲📍 Stará synagóga, rok 1836, Židovské suburbium v Bardejove
📷 Lukáš Borovička

Bazilika minor sv. Egídia z 15. storočia s bohato zdobenými klenbami, 11 gotickými oltármi a úchvatnými vitrážami má jednu z najvyšších kostolných veží s vyhlídkou na Slovensku (76 m). Dovidíte odtiaľ až na zachovaný systém opevnenia.

▶📍 Bazilika minor sv. Egídia v Bardejove, rok 1415
📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

ŠPECIÁLNA DESTINÁCIA PRE VÁS A JEJ VELIČENSTVO

Bardejov sa stal za čias monarchie liečebným cieľom aj pre cisárovnú Sissi. Jej trojtýždňový pobyt dodnes významne ovplyvňuje atmosféru kúpeľov. Počas liečebného či wellness pobytu v Bardejovských Kúpeľoch si vychutnajete prechádzku najstarším kúpeľným parkom v Európe.

▲📍 Bardejovské Kúpele
📷 © SLOVAKIA TRAVEL

MEKKA VÝCHODU ALIAS KREATÍVNY HUB

Naberte nové inšpirácie v digitálnom meste umenia a plného street-artu od uznávaných umelcov. Prespíte v Neviditeľnom hoteli alebo zabehníte tretí najstarší maratón na svete v Košiciach.

NA ŠTÝLOVÚ VÝSTAVU DO BAZÉNA

Hovoria si kraj sveta a ich bucket list vám ponúkne originálne zážitky v celom regióne Košíc. Sú prvým slovenským mestom, ktoré sa dostalo do prestížneho celosvetového klubu Kreatívnych miest UNESCO, podobne ako Linz, Tel Aviv, Lyon či Toronto. Zaujímajú vás nové formy umenia? Rozhodne si sem naplánujte dovolenku na jeseň. Možno vás zláka medzinárodný umelecký projekt Biela noc alebo Art & Tech Days – festival mediálneho umenia, technológií a digitálnej kultúry pod značkou UNESCO. Zájdite na multimediálne performance, workshopy alebo na pôsobivú inštaláciu do bazéna krytej plavárne z 50. a 60. rokov minulého storočia. Košičania ju šikovne premenili na halu plnú umenia. Ak máte radi netradičné a ultramoderné hotely, tak si kliknite na The Invisible Hotel. Izba Media Art Room je priamym odkazom na Košice, kreatívne mesto UNESCO, kde vstúpite do modu paralelnej reality.

Košice – kreatívne mesto
mediálneho umenia UNESCO
2017

📍 Hall of Art – Košice – White Night 2014
Élise Morin Waste Landscape # 4 Kunsthalle
📷 David Hanko

100 bude maximum!

Ak si dáte v Košiciach cestovateľskú výzvu v štýle: pôjdem všade v okolí do 100 minút, tak vedzte, že s týmto gríфом sa dostanete až do 18 lokalít zapísaných v Zozname svetového dedičstva UNESCO.

ZABEHNITE SI MARATÓN S ETIÓPČANMI

Medzinárodný maratón mieru v Košiciach je najstarším v Európe a tretím najstarším na svete, po Bostonskom a Yonkerskom v USA. V prvú októbrovú nedeľu pravidelne na štarte víta najrýchlejších maratóncov planéty a v roku 2023 oslávi 100 rokov. Pokiaľ máte natrénované a neašpirujete na stupne víťazov, tak sa cestou kochajte architektúrou a street-artom. Pobežte aj priamo historickým centrom lemovaným palácovými a meštianskymi domami, okolo najväčšej sakrálnej stavby na Slovensku – Dómu sv. Alžbety z roku 1508, ktorá má kapacitu 5000 ľudí a je označovaná za najvýchodnejšiu gotickú katedrálu v Európe.

Fascinujúce sú trebárs smajlíky na Dóme, mýty o košickom metre, niektoré výtvyry street-artu. Prídte na potulku najbližší prvý víkend v mesiaci a tam vás takýmito zaujímavosťami priam zahltím.

Milan Kolcun, turistický sprievodca Košicami na potulka.sk, spisovateľ a lingvista

KOCR Košice Región Turizmus
kosciregion.com

▲📍 Betz & Perner - The Healer, Košice
📷 David Hanko

◀📍 Medzinárodný maratón mieru v Košiciach | visitkosice.org

VYBERTE SI TRIP ORIGINÁLNYM SPIŠOM

Na Slovensku objavíte 180 hradov a zrúcaním, pričom v regióne Spiš začnite určite od tej najväčšej. Súradnice UNESCO vás dovedú aj do krásnej Levoče, jaskyne plnej ľadu a nebesky zdobeného kostola.

Levoča, Spišský hrad a kultúrne
pamiatky okolia
1993, 2009

📍 Kostol Ducha Svätého v Žehre,
13. storočie, a Spišský hrad
📷 Radovan Bries fotorado.sk
@RadovanBriesFotograf

SÍDLO KRÁĽOV - CIEĽ FILMÁROV

Najrozsiahljšia hradná zrúcanina v strednej Európe vás prekvapí ohromnou rozlohou, dobovou kuchyňou a desivou mučiarňou.

📍 Katedrála sv. Martina v Spišskej Kapitule, rok 1245
📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

Spišský hrad priťahuje filmové štáby z celého sveta a pre Slovákov je tento 800-ročný goliáš dôkazom vývoja architektúry. Ožívujú ho rytieri a sokolarstvo, rovnako zapísané v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Stráž hradného kopca zdobí ohromný stometrový geoglyf keltského koňa od austrálskeho sochára Andrewa Rogersa. Súčasťou lokality UNESCO je aj mestečko Spišské Podhradie s goticko-renesančnými meštianskymi domami i kalvária podobná tej v Jeruzaleme. S katedrálou na návrší v Spišskej Kapitule je označovaná za slovenský Vatikán.

Filip Bielik zo Sokoliarov kráľa Svätopluka nechá preletieť svojho dravca tesne nad vašou hlavou.

Vystúpenia sokoliarov zažijete nielen na Spišskom hrade, ale aj na hrade Červený Kameň, Trenčianskom a Oravskom hrade či na Bojnickom zámku.

sokoliarskevystupenia.sk

📷 Matúš Pramuka, fotografsvn.sk

Sokoliarstvo - živé dedičstvo ľudstva
2021

📍 Bazilika sv. Jakuba v Levoči s oltárom od Majstra Pavla, najvyšším dreveným oltárom na svete, 14. storočie
 📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

ONA JE SKRÁTKA SYMBOL

Zoznámte sa s „Madame“ Levoča. Bola centrom renesancie a humanizmu Uhorska. Je preslávená 500-ročným najväčším dreveným gotickým oltárom na svete (18,62 m) a má jedno z najväčších stredovekých námestí v strednej Európe. Lemuje ho 65 renesančných a gotických meštianskych domov, honosné paláce s arkádami, bohato zdobenými priečeliami a erbami starých rodov. Pri radnici stojí pranier.

Klietka hanby zo 16. storočia plná bulvárnych legiend slúžila na trestanie žien, ktoré chodili v noci von bez muža. Kostoly s majstrovskými oltármi a freskami konkurujú svetovým galériám s tým najkvalitnejším sakrálnym umením a duchovnú pokoru ponúka Mariánska hora, svetové miesto pútnikov. Cez Levoču takisto vedie slovenská časť Camino de Santiago.

📍 Kostol Najsvätejšej Trojice v Kežmarku, rok 1717 (prestavba pôvodného)
 📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

TENTO KOSTOL VÁS PREKVAPÍ

Drevený artikulárny Kostol Najsvätejšej Trojice v Kežmarku s bielou hlinenou omietkou vyzerá popri svojom susedovi oveľa skromnejšie. Keď sa zastavíte v Kežmarku pod Tatrami, určite si všimnete nápadný, Orient pripomínajúci Nový evanjelický kostol s výraznou okrovo-červenou fasádou. Je vskutku pôsobivý, no ten, ktorý je zapísaný v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, stojí hneď vedľa. Vstúpite dnu a doslova vás ohúri svojou bohatou barokovou výzdobou s nehom po celom strope. Traduje sa, že na stavbe pomáhali švédski námorníci, a preto má kruhové okná. Postavili ho za rekordných dva a pol mesiaca a má viac ako 1500 miest na sedenie. A ak by vás zaujímala cena stavby, tak to bolo rovných 660 uhorských zlatých, 3 sudy piva, 7 laktov (stará merná jednotka) jemného súkna a z neho kompletný oblek pre staviteľa.

Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka
 2008

Jaskyne Slovenského krasu
a Aggteleckého krasu
1995

Národný park Slovenský raj

Dobšinská ľadová jaskyňa
© SLOVAKIA TRAVEL

▲ Rozprávkovým dizajnom oplýva nielen podzemie, ale aj divoký exteriér Slovenského raja. Zláka vás vysokými vodopádmi, hlbokými roklinami plnými džungľovej zelene, ktoré preleziete pomocou rebríkov.

📍 Národný park Slovenský raj
© SLOVAKIA TRAVEL

V ĽADOVCI POD POVRCHOM

Patrí k najvýznamnejším na svete a konkuruje vysokohorským ľadovým jaskyniam v rakúskych Alpách či Rumunsku. Už v 19. storočí bola svetovou raritou, dostala sa do katalógu prestížnej cestovnej kancelárie Thomas Cook & Son ako top európska destinácia. Prejdite sa po obrovských zaľadnených sieňach a chodbách či ľadovým „tunelom“ Dobšinskej ľadovej jaskyne v Národnom parku Slovenský raj. Verte či nie, pod vami bude ľad v hrúbke 60 metrov. Je jedinou ľadovou jaskyňou spomedzi šestice UNESCO jaskýň na Slovensku.

ZOSTÚPTE DO PODZEMIA FASCINUJÚCEHO KRASU

Dajte sa nahovoriť na slovenský speleotrekking
– dobrodružstvo v miliónoch rokov starých jaskyniach.
Na Slovensku ich objavili až 7 700 a niektoré skrývajú
prírodné zázraky svetového formátu.

Jaskyne Slovenského krasu
a Aggteleckého krasu
1995

Biosférická rezervácia
– Slovenský kras – národný park

📍 Zádielska tiesňava v biosférickej rezervácii Národného parku Slovenský kras má množstvo jaskýň a horolezeckých stien. Je 2 kilometre dlhá a 400 metrov hlboká.

📷 Viktor Belicak, @travelbedeker

📍 Jasovská jaskyňa
📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

AKO VYSTRIHNUTÉ Z NAPÍNAVÉHO SCI-FI

Scenérie v útrobach zeme, tajomné rastúce útvary s výškou aj 10-poschodového domu. Pukliny a dutiny vyplnené kvapľami, mohutné podzemné siene, ľadové ríše, kaňony s hučiacimi vodami a chodby siahajúce až do 500-metrovej hĺbky. Z obrovského počtu je z nich voľne prístupných 45, z toho 18 v rámci organizovaných prehliadok. Jaskýň zapísaných v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO je v našej krajine spolu až šesť a vy môžete aj počas krátkej dovolenky spoznať všetky.

Správa slovenských jaskýň
ssj.sk

OBJAVUJTE JASKYNE UNESCO

Po ľadovej kráse v Slovenskom raji sa vyberte viac na juh krajiny. V období dní bohatých na vodu môžete v jaskyni Domica na hranici s Maďarskom zažiť plavbu podzemným kaňonom s meandrami na rieke Styx medzi farebné sintrové sochy a kaskádové jazierka. Krásnohorská jaskyňa je zase neprehliadnuteľnou rekordérkou so svojím 34-metrovým stalagnátom, ktorý oficiálne patrí medzi najvyššie na svete. Na prehliadke Gombaseckej jaskyne môžete vidieť úzke až 3 metre dlhé sintrové brčká visiace zo stropu tak nahusto ako v žiadnej inej jaskyni na Slovensku. Popri pozorovaní divotvarov podzemia a hľadani netopierov Jasovskej jaskyne budete dýchať dokonca liečivý aerosól. Unikátnym fenoménom sú aj excentrické kvety a chumáče minerálu aragonit v Ochtinskej aragonitovej jaskyni, ktorá patrí do malej skupiny sprístupnených aragonitových jaskýň na celom svete.

DOTKNITE SA LÁVY

NA JUHU

Vkročte na územie divotvorných kamenných útvarov s mystickými hradmi. Preskúmajte prvý cezhraničný Geopark Novohrad-Nógrád z globálnej siete 177 geoparkov UNESCO.

ODHALENÁ SOPEČNÁ KRÁSA

Tu si potvrdíte, že celá hornatá časť našej krajiny je dielom obrovských prepojených stratovulkánov. Všetko sa začalo pred miliónmi rokov v treťohorách a najmladší vulkán vznikol pred 4 miliónmi rokov na juhu Slovenska, v Chránenej krajine oblasti Cerová vrchovina. Nepodľahol erózii a vďaka tomu sa v ňom až dodnes zachovali fascinujúce čadičové útvary, ktoré stoja za fotku. Deväť metrov vysoký kamenný vodopád je rozhodne najpôsobivejší a patrí k celoeurópskym unikátom. Neďaleko neho sa môžete prejsť po kamennom mori, ktoré vzniklo úlomkami rovnakých tvarov ako vodopád. Presne z nich na prelome 13. a 14. storočia vystavali na čadičovom vrchu hrad Šomoška, z ktorého ľahko dovidíte do Maďarska. Bohatú historickú expozíciu nájdete aj v päťpodlažnej Bebekovej bašte hradu v mestečku Fiľakovo, ktoré je zároveň centrom Novohradského geoparku s 30 obcami.

Novohrad-Nógrád
globálny Geopark UNESCO
2010

Geopark Novohrad-Nógrád
geopark.sk/novohrad-nograd-geopark

Na Slovensku môžete objaviť zatiaľ štyri aktívne geoparky: Banskobystrický, Banskoštiavnický, Malokarpatský a cezhraničný slovensko-maďarský Novohrad-Nógrád UNESCO.

 Hrad Šomoška v Šiatorskej Bukovinke, v pozadí hrad Salgó na maďarskom území
 Radovan Bries fotorado.sk
 @RadovanBriesFotograf

📍 Kamenné more, Veľká Lehota
📷 Banskobystrický kraj Turizmus
zahoramizadolami.sk | Peter Čakovský

📍 Hradné múzeum vo Filakove

📍 Kamenný vodopád, Šiatorská Bukovinka
📷 © SLOVAKIA TRAVEL

FENOMENÁLNY FOLKLÓR

MIESTNYCH SI VÁS ZÍSKA

Dva regióny vedľa seba tešia svet hudbou a prekrásnymi krojmi. Nadýchajte sa vône hôr a lúk a cestou objavte technické unikáty aj ďalší drevený kostol UNESCO. Spoznajte Horehronie a Poľanu.

NEUVERITEĽNÉ VOKÁLY HODNÉ VEĽKÝCH PÓDIÍ

Ich hlasy dokážu rozozvučať hory a lúky Muránskej planiny a všetko to spolu dokonale ladí.

© Vladimír Šifra, dokumentarista a fotograf
fotoslovensko.sk

Tradícia jedinečného typu spievania na Horehroní je ukázkou priebornosti a vitality valaško-pastierskeho spôsobu života s koreňmi už v 14. storočí. Určite objavíte mnoho nahrávok na internete, no naživo, napríklad na Horehronských slávnostiach spevu a tanca v Helpe, vás Horehronský viachlasný spev, zapísaný medzi deväť pokladov živého dedičstva UNESCO na Slovensku, zasiahne celou svojou podmanivou silou. A tie zdobené tradičné kroje, ktoré majú ľudia počas slávností na sebe? Verte, bude na čo s úžasom aj pozeráť!

► „Ťotky“ (tety) z Helpe na Horehronských slávnostiach spevu a tanca, na ktorých si môžete celkom zblízka obzrieť ich tradičné kroje plné vášne a poctivého remesla. Ide o typický odev regiónu Horehronie.

📍 Hrad Muráň na brale Cigánka (938 m n. m.),
Národný park Muránska planina
© ChelloPhoto @chellophoto

© Vladimír Šifra,
dokumentarista a fotograf,
fotoslovensko.sk

Horehronský
viachlasný spev
2017

Fujara – hudobný nástroj
a jeho hudba
2005, 2008

POZNÁTE IKONU MEDZI PÍŠŤALAMI?

Zatúlajte sa na Poľanu do stredného Slovenska, kde sa zrodila fujara. Ide o drevený dychový nástroj, ktorý sa stal legendou medzi ľudovými hudobnými nástrojmi a dostal sa do všetkých kútov sveta. Vlastní ju Sting, Natalie Imbruglia či Bill Clinton. Je prvou voľbou tradičných prezidentských darov. Vyrobili ju pastieri oviec v horách na Poľane v 18. storočí. Fujaru – dlhú píšťalu z bazového dreva s tromi otvormi – používali na posielanie signálov medzi salašmi a krátili si čas vymýšľaním nových melódií v kombinácii so spevom. Fujaristov zažijete napríklad na medzinárodnom Folklórnom festivale Východná, ale aj na multižánrovom festivale Pohoda.

Medzi živé dedičstvo UNESCO na Slovensku (do roku 2023) patria okrem fujary a Horehronského viachlasného spevu aj Terchovská muzika, Gajdošská kultúra, Bábkarstvo na Slovensku a v Česku, Modrotlač, Drotárstvo, Sokoliarstvo a Tradície spojené s chovom koní plemena Lipican.

POZORUHODNÝ V ŠKANDINÁVSKOM ŠTÝLE

Len 16 minút zo srdca Slovenska – mesta Banskej Bystrice na okraji Poľany – objavíte jeden z ôsmich drevených kostolov zo Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, postavených bez jediného klinca. Kostol s efektnou zvonnicou v malebnom Hronseku z roku 1726 je na prvý pohľad iný ako ostatné a takisto ihneď vytušíte poctivú tesársku prácu a cit pre detail. Architektúra pripomína škandinávsku, no v skutočnosti vznikla spojením štýlov z celej Európy – nemeckej, iónskej aj slovanskej. To, samozrejme, láka nazrieť dnu – pokojne môžete. Než vojdete, všimnite si majestátne lípy na jeho nádvorí. Dve z nich sú presne také staré ako kostol sám. V tejto dedine bohatej na historické pamiatky si nezapodajte obzrieť aj Vodný hrad a kaštieľ.

▲📍 Drevený artikulórný kostol v Hronseku, rok 1726
📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

Drevené chrámy v slovenskej
časti Karpatského oblúka
2008

PRESKÚMAJTE STRIEBORNÉ MESTO V STRATOVULKÁNE

Naplánujte si túru po unikátnych baniach, nasadnite na bicykel okolo tajchov a vyskúšajte glamping. Banská Štiavnica je považovaná za jedno z najkrajších miest na Slovensku. Zistite, čo všetko ju dostalo na prestížny Zoznam svetového dedičstva UNESCO.

Banská Štiavnica a technické
pamiatky okolia
1993

📍 Emma a Enzo na hrádzi tajchu Ottergrund
📷 Tomáš Mlynárik @tmlynarik

📍 Štôľňa Bartolomej v Banskej Štiavnici je súčasťou Slovenského banského múzea, ktoré vzniklo v roku 1964
📷 Robert Vystrčil, dusekarp.cz

📍 ForRest Glamping, jazero Počúvadlo
📷 @forrestglamp.sk

📍 Kalvária, Banská Štiavnica
📷 Radovan Bries fotorado.sk @RadovanBriesFotograf

NÁVYKOVÁ KRÁSA

Je epická, plná palácov s freskami, láka strmým horským okolím a fascinujúcim podzemím. Skvelé krčmy a dobové penzióny takisto ctia bohatú históriu Banskej Štiavnice. Po raňajkách si výstupom na barokovú kalváriu vychutnajte výhľad a pocit, že stojíte v kráteri gigantického supervulkánu. Erupcie sopky vytiahli na povrch vzácne rudy a v stredoveku rozduchali zlatú horúčku regiónu. Na expedícii vás čakajú vstupy do takmer 500-ročných štôlní a s čelovkou na vyfasovanej prilbe si posvietite na dobové technické vychytávky. V roku 1627 práve tu použili pri razbe bane vôbec po prvýkrát v histórii ľudstva pušný prach. Pri potulkách mestom objavíte aj hollywoodsky príbeh fotografa Deža Hoffmanna. Spolupracoval s Hemingwayom a urobil viac fotografií Beatles ako ktokoľvek iný na svete. V jeho rodnom dome môžete aj prespať. Keď nasadnete na horský bicykel, zacielte do Štiavnických vrchov k tajchom. Dvadsaťštyri jazier – technických „majsterštukov“ zo 16. storočia, ktorých tu bolo kedysi viac ako 60 – zásobovalo bane vodou a dnes sú z nich magické horské kúpaliská. UNESCO Banská Štiavnica a malebné banícke obce v jej okolí vám doprajú pozoruhodnú kombináciu zážitkov.

ZÍSKAJTE KNOW-HOW TESÁRSKEJ SEKERY

Starobylú horskú osadu, poslednú na Slovensku bez modernej zástavby, nájdete na úpäť vrchu Sidorovo nachádzajúceho sa v Národnom parku Veľká Fatra. Tradičné drevenice vo Vlkolínci odolávajú času aj vďaka zručnosti miestnych.

Je to naše kultúrne dedičstvo a hlavne sú to krásne stavby. Sú také vkusné a tak prirodzene zasadené do krajiny, že by mali byť príkladom pre ďalších architektov.

Boris Hochel, architekt, dreveničiar a lektor workshopov v rámci obnovy Vlkolínce

Keď prebrázdite Slovensko a budete všímaví, tak zistíte, že na juhu sú tradičné domy z kameňa a hliny a sever prirodzene ovládli drevené stavby. Ľudia tu stavali drevenice zo smrekov a z jedlí. Škály medzi hrubými trámami vyplňali ílovitou hlinenou kašou a machom – materiálom, ktorý im ponúkali okolité hory. Symbolom tradičného slovenského vidieka je drevenicami vystavaná osada Vlkolíncec s prvou písomnou zmienkou v roku 1461. Horskú usadlosť založili uhliari a drevorubači. Ide o zachovaný pamiatkový skvost zrubových objektov stredoeurópskeho typu, vďaka čomu je zaradený na Zoznam svetového dedičstva UNESCO.

Jedna z povestí hovorí, že názov obce bol odvodený od hojného výskytu vlkov v tejto lokalite.

Mesto Ružomberok, ku ktorému Vlkolíncec patrí, organizuje s podporou štátu pravidelné workshopy. S chatármi a miestnymi sa stretnú zruční tesári a odborníci na ľudovú architektúru. Domáci si spoločne s majstrami remesla cibria tesársky a staviteľský grif pri opravách šindľových striech či celých častí dreveníc. Pokiaľ si trúfnete zaťať do mohutných kmeňov a vyrábať napríklad žlab na vodu, ste vítaní. Alebo sa vyberte na prechádzku a ulovte najkrajšie zábery zákutí Vlkolíncec či panorámy z vyhladky Sidorova. Cyklotrasy Veľkej Fatry vedú hrebeňom národného parku aj okolo tohto mohutného kopca.

Rezervácia ľudovej
architektúry Vlkolíncec
1993

Radovan Bries fotorado.sk @RadovanBriesFotograf

Roľnícky dom a dvor Vlkolíncec, lptovskemuzeum.sk
© SLOVAKIA TRAVEL

SKÚSTE INDIGOVÉ REMESLO V MYSTIKE ORAVY

Pozrite sa do dielne majstra modrotlača, nadchnite sa vzormi drevených chrámov UNESCO, naplánujte si trekning do vrchov malebnej Malej Fatry či výlet na filmármi obľúbený Oravský hrad.

MODRÝ DIZAJN JE „CHIC“ AJ PO STÁROČIACH

Pred takmer 300 rokmi sa nosila na odevoch nielen pri sliepkach, ale aj v palácoch a večnosť jej zaistil zápis v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO.

Príťahuje ma proces výroby. Je zložitý a fascinujúci zároveň. Neodpúšťa chyby a z tejto historickej techniky vytvára svetový unikát.

Matej Rabada, textilný dizajnér a výrobca modrotlačí, Ateliér Rabada

V ateliéri dizajnéra Mateja Rabadu v Párnici na Orave
@atelierrabada.sk @atelierrabada

V 21. storočí plátno a forma zaujali novú generáciu majstrov, ktorá sa pokúsila o oživenie farbiarskej techniky použitím indiga v tradičných aj moderných dizajnoch. Remeslo, ktoré na Slovensku v minulom storočí upadlo do zabudnutia, prebudili k životu mladí majstri Matej Rabada a Peter Trnka. Jeden tvorí na Orave v rázovitej dedinke Párnica a druhý pokračuje v rodinnej tradícii neďaleko Bratislavy. V ich dielňach budete mať zážitok z procesu tvorby a do zoznamu suvenírov vám pribudne aj tento unikátny modro-biely.

📍 Kostol Všetkých svätých v Tvrdošíne, 15. storočie
 📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka 2008

VYBERTE SA ZA ESTETIKOU DREVENÝCH CHRÁMOV

Na Orave objavíte ďalšie chrámy patriace k ôsmim zo Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Jeden patrí evanjelickej cirkvi a druhý rímskokatolíckej. Drevený artikulárny kostol v Leštínách stojí od roku 1689. Kostol Všetkých svätých v Tvrdošíne pochádza z 15. storočia a o dvesto rokov neskôr bol prestavaný v renesančnom štýle. V interiéroch oboch kostolov dominujú rôznorodé kvetinové maľby, barokové oltáre s drevorezbou zo 17. storočia a bohato zdobené kazateľnice. V 90. rokoch minulého storočia bol kostol v Tvrdošíne opäť rekonštruovaný a reštaurovaný a tieto práce získali ocenenie Europa Nostra.

📍 Drevený artikulárny kostol v Leštínách, rok 1689
 📷 © SLOVAKIA TRAVEL

Chrámy sú od seba vzdialené len 40 kilometrov, no približne v polovici cesty si môžete dopriať dávku karpatskej mystiky na Oravskom hrade z 13. storočia. Je obrovský, stojí na 112-metrovom brale nad hladinou rieky Orava a nakrútili v ňom aj prvý čiernobiely kultový horor Nosferatu, symfónia hrôzy.

📍 Oravský hrad
 📷 Radovan Bries fotorado.sk @RadovanBriesFotograf

V KOČI SO ZÁPRAHOM VZÁCNÝCH

LIPICANOV

Medzi pohoriami Tribeč a Pohronský Inovec si prídu na svoje znalci koní, vína aj šľachtických rozmarov. Táto oblasť patrí do regiónu najstaršieho mesta na Slovensku – Nitra.

ŽIVÝ TEMPERAMENT STAROŠPANIELSKYCH KONÍ

Bezkonkurenčnej zbierke porcelánu z celého sveta a významnej knižnici v Zámku Topoľčianky kontruje úchvatné kráľovské stádo. V Národnom žrebčine Topoľčianky, ktorý sídli v areáli anglického zámockého parku, je ustajnených 550 koní. Vysoko vzdelaní a špičkoví chovatelia v ňom už sto rokov šľachtia päť plemien do vzácneho a uceleného genofondu. Patrí medzi ne aj lipický kôň, ktorý reprezentuje jedno z najstarších kultúrnych plemien na svete. Jeho pôvod siaha k starošpanielskym a starotalianskym koňom. Vyšľachtili ho v dvornom žrebčine Lipica v Slovinsku založenom v roku 1580.

Kvalitný chov lipického plemena na Slovensku vyniká predovšetkým v záprahovom športe, až na úrovni majstrovstiev sveta. Profesionáli z národného žrebčína pripravujú lipické žrebe aj vo výcviku pre vysokú školu španielskeho jazdenia. Tieto pôvabné kone uvidíte na miestnych slávnostiach, festivaloch a v rôznych sprievodoch. Tradície spojené s chovom koní plemena Lipican získali medzinárodný zápis v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO.

Od roku 1890 patril zámok arcivojvodovi Karolovi Ľudovítovi Habsburskému, ktorý ho aj s majetkami neskôr daroval svojmu synovcovi Jozefovi Augustínovi. Bol obľúbeným miestom aj prezidenta prvej Československej republiky Tomáša Garrigua Masaryka. Môžete sa v ňom ubytovať a užiť si tak výlety do okolia v koči ťahanom Lipicanmi. A nezabudnite, ste v kraji kráľovských koní, ale aj lahodného vína. Tak na zdravie!

📷 Radovan Bries fotorado.sk @RadovanBriesFotograf

Národný žrebčín Topoľčianky
nztopolcianky.sk

Tradície spojené s chovom
koní plemena Lipican
2022

📷 dokumentarista a publicista Martin Kleibl

DYNAMICKÁ METROPOLA NA HRANICI RÍMSKEJ RÍŠE

Vychutnajte si kultúru bohémov a kvalitný chill-out v hlavnom meste. Dunaj vás povedie po hranici rímskeho impéria a objavíte krásy Žitného ostrova – najväčšieho riečného ostrova v Európe.

Hranice Rímskej ríše
- Dunajský Limes
2021

📍 Dóm sv. Martina, Bratislava
© SLOVAKIA TRAVEL

TU KORUNOVALI UHORSKÝCH KRÁĽOV AJ MOCNÚ MÁRIU TERÉZIU

Vaším strategickým bodom sa stane 1100 rokov rozvíjajúca sa Bratislava na európskom veľtoku Dunaja. Jediné hlavné mesto na svete na hranici troch štátov – Rakúska, Maďarska, Slovenska.

Bratislava bola kedysi trojjazyčná a vďaka svojej unikátnej polohe sa stala pred takmer 500 rokmi centrom Uhorska a sobášnej politiky Habsburgovcov. Doprajte si prechádzky v uličkách

Starého Mesta, zapadnite do štýlových pubov, ochutnajcie remeselné pivo aj typické bratislavské rožky alebo sa vyvezte na večeru do ikonickú vyhliadkovej veže UFO Mosta SNP nad Dunajom.

📍 Antická Gerulata
📷 Nina Pacheroová

📍 Bašagičova zbierka islamských rukopisov, Bratislava
📷 © SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

Prechádzkou v Starom Meste medzi historickými budovami objavíte Univerzitnú knižnicu. Medzi najzaujímavejšie exponáty patrí Bašagičova zbierka perzských, arabských a tureckých rukopisov, ktorá sa dostala do registra UNESCO programu Pamäť sveta. Do tohto zoznamu patria aj Iluminované kódexy knižnice Bratislavskej kapituly a Banské mapy a plány Hlavného komorskogrofskeho úradu v Banskej Štiavnici, chránené v múzeách a archívoch na Slovensku.

PÁTRAJTE PO PRÍBEHOCH RÍMSKÝCH BOJOVNÍKOV

Metropola láka aj na dedičstvo UNESCO priamo pri Dunaji. Pamiatky na toku najdlhšej rieky Európskej únie sú dôkazom, že po stáročia tvorila severnú hranicu rímskeho impéria, a preskúmať ju v súčasnosti môžete v dvoch vojenských táborech v bratislavskej časti Rusovce a o 100 kilometrov ďalej v Iži pri Komárne. Kasteľ Gerulata ležal na pravom brehu Dunaja a tvoril súčasť hraničného opevnenia bývalej Rímskej ríše. Rímsky tábor Kelemantia v Iži bol predsunutou pevnosťou na ľavom brehu Dunaja a tvoril predmostie legionárskej pevnosti Brigetio. Územie Dunajského Limesu je súčasťou najväčšej lokality UNESCO v Európe – celá pôvodná hranica viedla cez Európu, Áziu, Afriku a mala viac ako 5000 km. Jej časť zapísaná na Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO sa tiahne od Antoninovho valu na Britských ostrovoch až po Ižu na slovensko-maďarskej hranici. Môžete si ju prejsť autom alebo Dunajskou cyklocestou EuroVelo 6.

Bratislava Tourist Board
visitbratislava.com

BIOSFÉRIKÉ REZERVÁCIE UNESCO

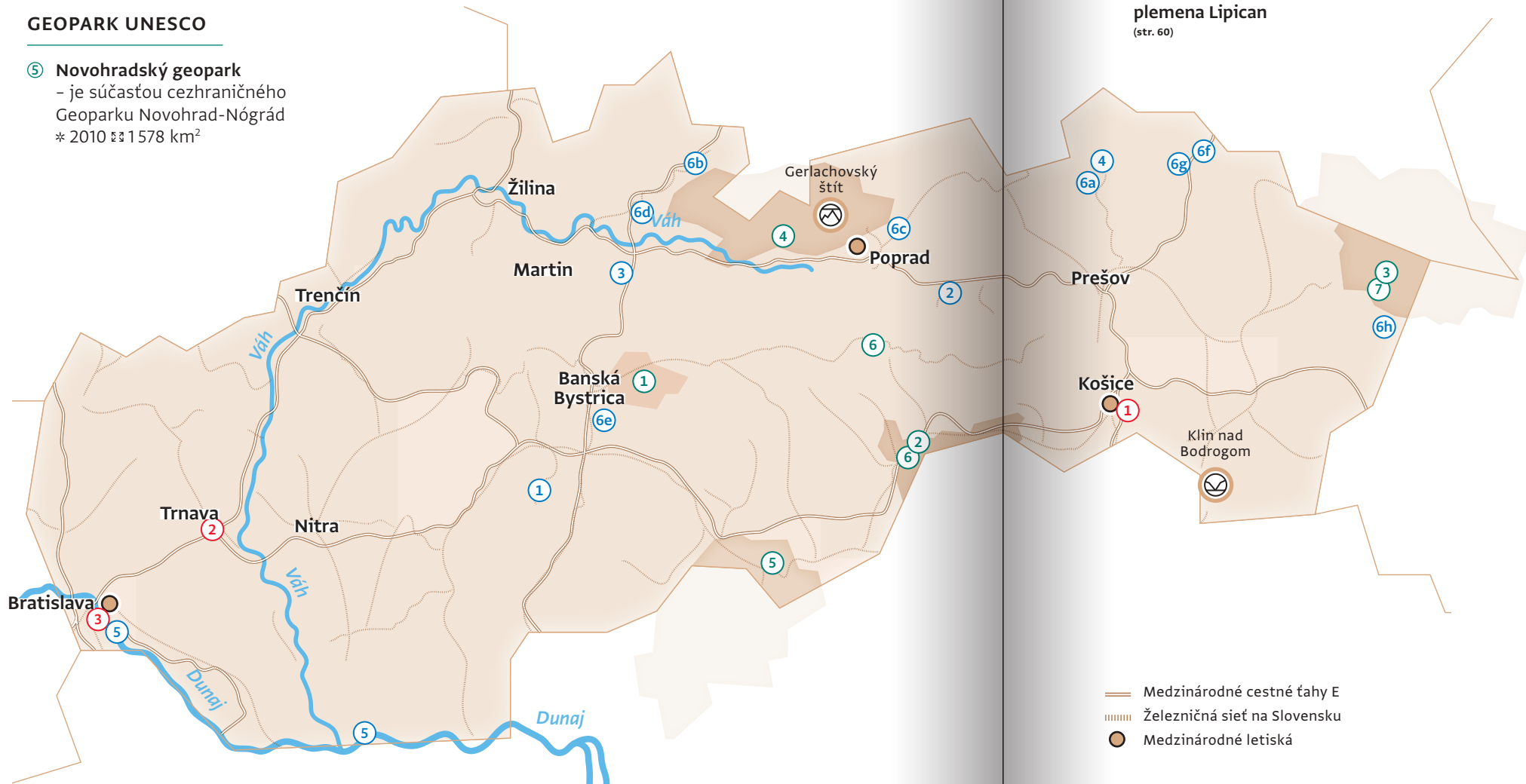
- ① **Poľana** – chránená krajinná oblasť
* 1990 $\approx$ 203,6 km²
- ② **Slovenský kras** – národný park
* 2002 $\approx$ 346,11 km²
- ③ **Východné Karpaty** – prvá trilaterálna biosférická rezervácia na svete, ktorej slovenská časť je národný park
* 1998 $\approx$ 2 132,11 km²
- ④ **Tatry** – bilaterálna biosférická rezervácia a národný park
* 1992 $\approx$ 1 132,21 km²

GEPARK UNESCO

- ⑤ **Novohradský geopark**
– je súčasťou cezhraničného Geoparku Novohrad-Nógrád
* 2010 $\approx$ 1 578 km²

ZNAČKA UNESCO NA SLOVENSKU

- ① **Kreatívne mesto UNESCO**
Košice – kreatívne mesto mediálneho umenia
- ② **Učiace sa mesto UNESCO**
Trnava
- ③ **UNESCO program Pamäť sveta**
Bašagićova zbierka islamských rukopisov, Iluminované kódexy knižnice Bratislavskej kapituly a Banské mapy a plány Hlavného komorskogrofskeho úradu v Banskej Štiavnici

ŽIVÉ DEDIČSTVO UNESCO

- Ⓐ **Fujara – hudobný nástroj a jeho hudba**
(str. 46)
- Ⓐ **Terchovská muzika**
(str. 47)
- Ⓐ **Gajdošská kultúra**
(str. 47)
- Ⓐ **Bábkarstvo na Slovensku a v Česku**
(str. 47)
- Ⓐ **Horehronský viachlasný spev**
(str. 44)
- Ⓐ **Modrotlač**
(str. 54)
- Ⓐ **Drotárstvo**
(str. 47)
- Ⓐ **Sokoliarstvo**
(str. 29)
- Ⓐ **Tradície spojené s chovom koní plemena Lipíčan**
(str. 60)

SVETOVÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO UNESCO

- ① **Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia**
(str. 49)
- ② **Levoča, Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia**
(str. 26)
- ③ **Rezervácia ľudovej architektúry Vlkolínec**
(str. 52)
- ④ **Historické jadro mesta Bardejov**
(str. 16)
- ⑤ **Hranice Rímskej ríše – Dunajský Limes (západný segment)**
rímske vojenské tábory (kastely) Gerulata v Rusovciach a v Iži
(str. 62)
- ⑥ **Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka:**
  - a – **Hervartov**, rímskokatolícky Kostol svätého Františka z Assisi (str. 15)
  - b – **Tvrdošín**, rímskokatolícky Kostol Všetkých svätých (str. 58)
  - c – **Kežmarok**, evanjelický artikulárny Kostol Najsvätejšej Trojice (str. 31)
  - d – **Leštiny**, evanjelický drevený artikulárny kostol
  - e – **Hronsek**, evanjelický drevený artikulárny kostol (str. 47)
  - f – **Bodružal**, gréckokatolícky Chrám svätého Mikuláša (str. 14)
  - g – **Ladomirová**, gréckokatolícky Chrám svätého Michala archanjela (str. 15)
  - h – **Ruská Bystrá**, gréckokatolícky Chrám svätého Mikuláša biskupa (str. 15)

SVETOVÉ PRÍRODNÉ DEDIČSTVO UNESCO

- ⑥ **Jaskyne Slovenského krasu a Aggteleckého krasu:**
Domica, Gombasecká jaskyňa, Jasovská jaskyňa, Ochtinská aragonitová jaskyňa, Dobšinská ľadová jaskyňa, Krásnohorská jaskyňa
(str. 32 - 37)
- ⑦ **Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy:**
pralesy Havešová, Vihorlat, Rožok, Udava, Stužica – Bukovské vrchy
(str. 6 - 11)

- Medzinárodné cestné ťahy E
- Železničná sieť na Slovensku
- Medzinárodné letiská

REPREZENTATÍVNY ZOZNAM NEHMOTNÉHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA SLOVENSKA

- Fujara - hudobný nástroj a jeho hudba
- Radvanský jarmok
- Aušusnícke služby špaňodolinských baníkov
- Terchovská muzika
- Tradičné ručné zvonenie na zvony a funkcia zvonárov na Slovensku
- Čičmianske ornamenty
- Banskoštiavnický Salamander
- Tradičné bábkarstvo na Slovensku
- Gajdy a gajdošská kultúra na Slovensku
- Modrotlač
- Horehronský viachlasný spev
- Tylová paličkovaná čipka Myjavskej pahorkatiny
- Vajnorský ornament
- Drotárstvo
- Fujara trombita
- Modranská majolika
- Drevené vyrezávané kríže na Podpoľaní
- Chov plemena koní plemena Lipican v Topoľčiankach
- Vysokohorské nosičstvo
- Sokoliarstvo
- Slovenský posunkový jazyk
- Podpolianske rozkazovačky
- Rífová píšťala
- Ornament z Čataja a Veľkého Grobu
- Gajdica
- Kraslice z Polichna
- Skalický trdelník
- Jánošíkovská tradícia
- Tance s vyhadzovaním v myjavsko-trenčianskej oblasti
- Črpáky
- Goralská kultúra
- Karička z Parchovian
- Značkovanie turistických trás
- Kyjatické hračky
- Paličkovaná babková čipka

SLUK

Slovenský ľudový
umelecký kolektív
sluk.sk

CTLK

Centrum pre tradičnú
ľudovú kultúru
ludovakultura.sk

Trnava - Učiaci sa mesto UNESCO 2022

Zažite leto na korze v progresívnom „Malom Ríme“,
v prvom zo slovenských miest v Medzinárodnej
sieti Učiacich sa miest UNESCO.

📍 Zaži v Trnave - Mestské kultúrne stredisko,
kultura.trnava.sk, Garden Party na Korze
📷 Matúš Koprda

UNESCO Výnimočné a živelné dedičstvo

DOVOLENKA NA
SLOVENSKU
DOBRY NÁPAD

www.slovakia.travel

Redakcia SLOVAKIA TRAVEL nezodpovedá za prípadné organizačné
či informačné zmeny v destináciách vzniknuté po vydaní publikácie.
Fotografie v publikácii podliehajú autorským právam.

GYDALA

© SLOVAKIA TRAVEL, národná destinačná
organizácia v oblasti podpory rozvoja
cestovného ruchu v Slovenskej republike
📍 Suché mýto 1, 811 03 Bratislava
🌐 www.slovakia.travel

1. vydanie, Bratislava 2023

TEXT A JAZYKOVÁ KOREKTÚRA

© SLOVAKIA TRAVEL

DIZAJN

© Echt | Friends of Brands
🌐 www.studioecht.com
📷 studioecht

NA OBÁLKE

📍 Spišský hrad, Vysoké Tatry
📷 Radovan Bries
🌐 www.fotorado.sk

TLAČ

SVETOVÉ UNIKÁTY V KRAJINE NA DUNAJI

Magické scenérie hôr, tajomné podzemie, úchvatná historická architektúra, remeslo aj kreatívne súčasné umenie zapísané v pokladoch sveta už viac ako 30 rokov. Vezmite starých rodičov aj deti na cestu plnú neuveriteľných zážitkov.

**Vydajte sa dobrodružnou
cestou dedičstva!**

@sloviatravel

www.slovakia.travel

© SLOVAKIA TRAVEL 2023

SLOVAKIA
TRAVEL

DOVOLENKA NA
SLOVENSKU
DOBRÝ NÁPAD